

Djurslandsposten 20. marts 2007:

Et bjerg af en bog om Anholt med sin flade ørken

Af Erling Hansen

Der er ikke mange højdepunkter på Anholt. Altså naturmæssige. En bakke eller to, når man bevæger sig fra havnen ad Gennem Landet til Anholt by med alle sine finurlige overraskelser. Hovedparten er den næsten flade Ørken, og de helt flade, hvide sandstrande, der går i ét med Kattegat.

Det har imidlertid ikke afskrækket Marianne Toftum og Ole Kragh Sørensen for at udgive et bjerg af en bog om øen midt i Kattegat: "Anholt – en Kærlighedserklæring".

De to bor ikke fast på Anholt, men kommer der tit og gennem mange år. Det har fået dem i gang med den lige ved 300 siders store kærlighedserklæring om øen. Der er tekst fra mange. Illustrationer fra få, men de er nok bogens store oplevelse. Foto, akvareller og tegninger. Masser af kombinationer i små og store kvadrater.

En hval kalder forfatteren Vagn Lundbye Anholt - øen som de to udgivere har fået sat en imponerende bog sammen om. bog. Tung, men imødekommende i sin grafiske udformning.

Den er stor på alle måder. Og den giver masser af nuancerede oplevelser om den lille ø med de 160 indbyggere. Om sommeren suppleret med masser af gæster. Mange har givet ord til bogen. Også den indfløjne Klaus Rifbjerg, der har nedfældet goddag-ordet. Rifbjerg er en kæmpe i dansk litteratur, og nu står han for indledningen til bjerget af bogen Anholt.

Fløjet ind fra den sjællandske side. Det skal gå rask i vor tid. Fik han sjælen med? I hvert fald sin iagttagelesevne. Han kalder Kattegat "Silkehavet", som han uden tekstiler har sænket sig legeme ned i med stort velbehag. Måske skulle den sammen Store Klaus have prøvet at sejle fra Grenaa med "Anholt" i en vindstyrke på 16-17 sekundmeter. Så kommer man frem til øen med lidt mere slingrende knæ. Og Kattegat er ikke kun Silkehavet. Det kan være brutalt. Det gælder om at holde fast, når færger slingre og dykker til både styrbord og bagbord. Det er en oplevelse at prøve. Dog ikke af de behagelige.

Men Anholt er venlig og behagelig med imødekommende beboere. Nogle har aner langt bagud, andre er kommet på besøg. Og er blevet. Mange kommer til orde i bogen, hvor de kort eller langt fortæller om tildragelser eller om sig selv. Der er historiske tilbageblik, citater og endnu en gang: En nærmest overvældende mængde illustrationer.

Bogen er tilegnet et af de menneskelige fyrtårne, som har haft stor betydning for øen. Skolelærer og fyrpasser og meget andet Ejner Boisen, der døde i 2005. At have været i kontakt med ham er en oplevelse, som altid har sat sine spor. En lang samtale, en kort snak i telefonen eller en rundvisning på øen, hvor hans uendelige viden er blevet drysset over deltagerne. Bogudgiverne fortæller, at lyset i det rød/hvide Anholt fyr gik ud den nat, hvor Ejner Boisen døde. Det skal nok være rigtig, men heldigvis lykkedes de to udgivere at få Boisen med som fortæller i bogen. Også her har han sat sit præg.

Materialet til bogen er samlet over flere år. Det gør oplevelserne ved at se og læse den bredere.

For folk, der kender lidt til Anholt, uddyber den mange ting og steder, så ens Anholt-besøg ofte kommer til at stå i et klarere lys. For folk, der ikke har været på Anholt, er det bare om at suge til sig fra bogens mange sider, og så få bestilt en billet med færgen "Anholt" fra Grenaa. Der venter oplevelser i enorme mængder dér midt ude i Kattegat på de 22 kvadratkilometer, hvoraf de meste er fredet. Heldigvis. Godt 160 fastboende, i sæsonen masser af turister og omkring 1.000 sæler.

Anmeldelse: Forening for boghåndværk

Bogen om Anholt blev den 24. maj 2007 udvalgt til "Årets Bogarbejde 2006" på Kunstindustrimuseet i København. Juryen fra Forening for Boghåndværk skrev som begrundelse:

Bindes omslagsdesign er bygget op om et dejligt billede af Anholts fyr set mod den blå himmel. På fyret ses ét af dets små vinduer, hvorfra man har et godt udsyn over den 22 kvadratkilometer store ø. Et flot fotografi, der kommer beskueren i møde.

Det er en bog, man vil åbne med spænding for at se, hvilket udsyn man har fra dette vindue.

*Kommiteen for Årets bogarbejde 2006,
Forening for boghåndværk*